

z dnia 14 listopada 2018 r.

**w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Gminie Charsznica na 2019 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 roku, poz. 994 z późn.zm.), w związku z art. 4¹, ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 487 z późn. zm.) -

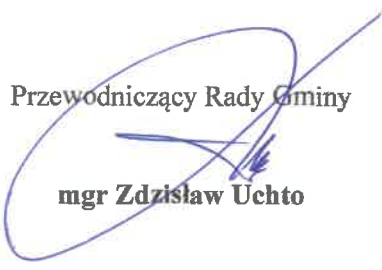
RADA GMINY CHARSZNICA UCHWAŁA CO NASTĘPUJE:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Charsznica na 2019 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Charsznica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Zdzisław Uchto

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
W GMINIE CHARSZNICA
NA 2019 ROK**

SPIS TREŚCI PROGRAMU:

I. WSTĘP.

**II. WSTĘPNA OCENA SYTUACJI W ZAKRESIE
PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ.**

III. ZDIAGNOZOWANE OBSZARY PROBLEMOWE.

IV. CELE GMINNEGO PROGRAMU.

V. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU.

VI. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI.

**VII. INNE DZIAŁANIA – BIEŻĄCA OBSŁUGA GMINNEGO
PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH.**

**VIII. ŹRÓDŁA, ZASADY KOORDYNACJI, ORGANIZACJI
I FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH.**

**IX. PLAN FINANSOWY DOCHODÓW I WYDATKÓW NA
2019 rok.**

I. WSTĘP

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok został opracowany w oparciu o wymogi ustaw:

- ◆ Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z póź. zm.)
- ◆ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020 (Dz. U. 2016 r. poz. 1492)
- ◆ ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z póź. zm.).

Zadania wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 cel operacyjny 2 „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi” organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania i usuwanie następstw nadużywania alkoholu a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Program został opracowany przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Charsznica.

II. WSTĘPNA OCENA SYTUACJI W ZAKRESIE PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU

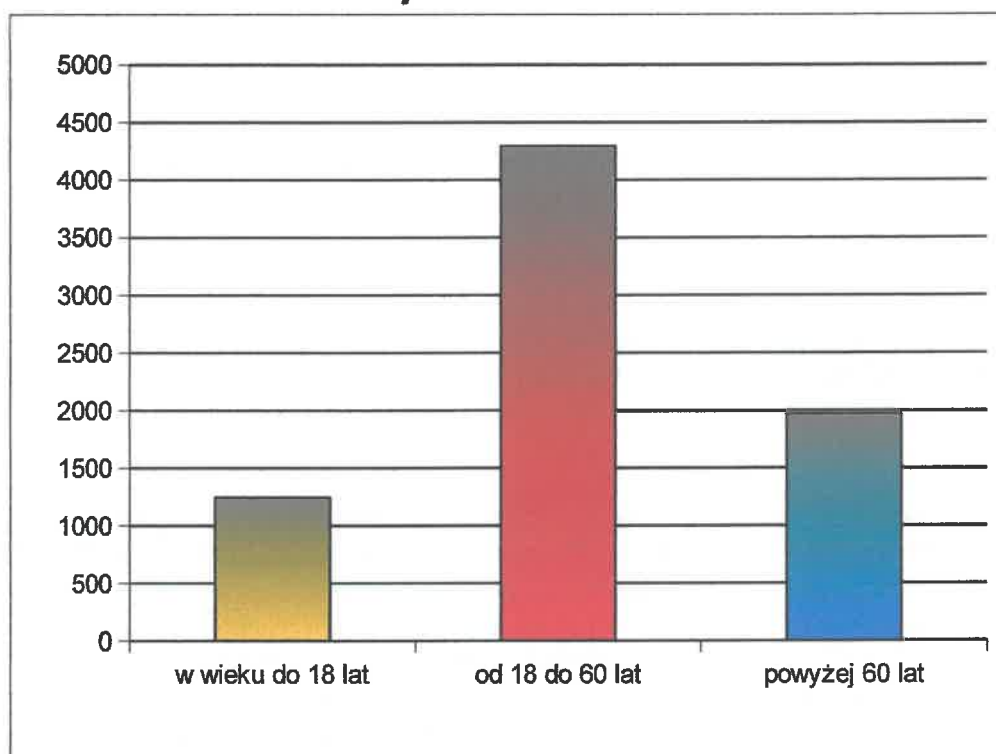
Oceny dokonano w oparciu o :

- ◆ Diagnozę problemów społecznych opracowaną przez Centrum Profilaktyki i Reedukacji na terenie gminy Charsznica w 2016 roku.
- ◆ Zebrane i analizowane dane statystyczne własne i innych instytucji.

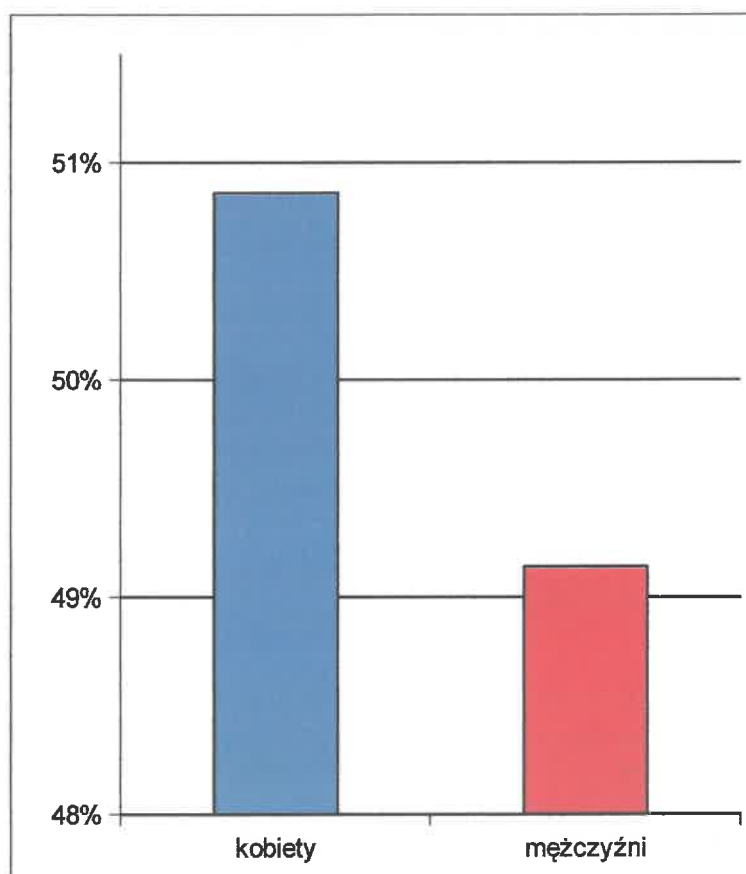
METRYCZKA GMINY CHARSZNICA

Na dzień 24 października 2018 roku w gminie Charsznica zamieszkiwało 7505 mieszkańców, w tym 16,57% ogółu mieszkańców czyli grupę 1244 mieszkańców stanowią osoby w wieku do 18 lat; 83,42% mieszkańców stanowi grupę 6261 osób w wieku pow. 18 lat oraz kobiety powyżej 60 roku życia stanowiące grupę 1126 osób czyli 15,00% ogółu mieszkańców, a mężczyźni pow. 60 roku życia w liczbie 842 stanowią 11,22% mieszkańców

Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Charsznica

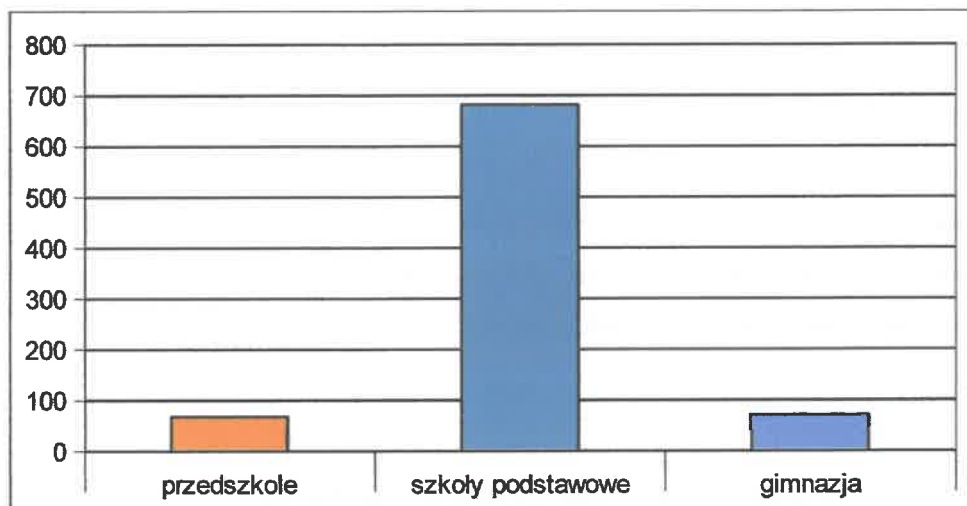
Wśród całej grupy mieszkańców gminy Charsznica 50,86% to kobiety w liczbie 3817 i 49,14% to mężczyźni w liczbie 3688.

W roku szkolnym 2018/2019.

Dzieci i młodzież uczące się w szkołach na terenie gminy Charsznica:

- ◆ przedszkole – 68 dzieci
- ◆ szkoły podstawowe plus zerówka i punkty przedszkolne - 682 uczniów
- ◆ gimnazja – 71 uczniów.

ZASOBY – realizatorzy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Realizatorami gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są między innymi:

1. Wójt Gminy Charsznica
2. Urząd Gminy
3. Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
5. Punkt informacyjno konsultacyjny dla osób z problemem uzależnień, i ich rodzin;
6. Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Charsznicy;
7. GOPS;
8. Gminny Ośrodek Kultury;
9. Placówki oświatowe;
10. Policja;
11. Kluby sportowe „Spartak”, szkolny związek sportowy „ULKS”;
12. Parafie Rzymsko Katolickie;
13. Organizacje Społeczne i Stowarzyszenia (harcerstwo, młodzieżowe drużyny pożarnicze OSP).

UŻYWANIE ALKOHOLU

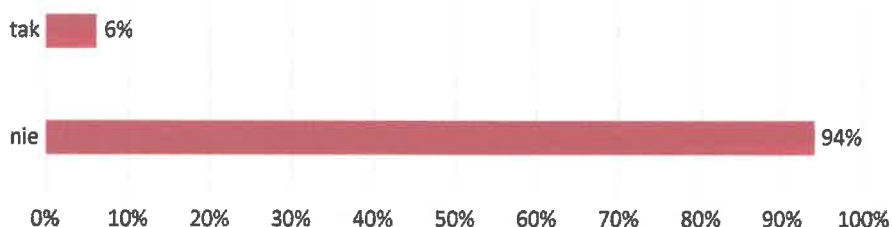
Diagnoza realizowana na terenie gminy Charsznica została przeprowadzona w drugim kwartale 2016 roku, w tym celu zostało przeprowadzono badanie ankietowe, które objęło reprezentantów populacji 100 dorosłych mieszkańców, 83 uczniów szkoły podstawowej, 85 uczniów szkoły gimnazjalnej oraz 18 sprzedawców napojów alkoholowych. Łącznie zrealizowano 286 ankiet. Ankiety były anonimowe wypełniane samodzielnie przez badanych,

co ma niebagatelne znaczenie w przypadku badania postaw i opinii względem delikatnych i drażliwych kwestii (alkoholizm, przemoc, zażywanie narkotyków).

Pierwsze pytania w ankiecie skierowanej do uczniów szkół podstawowych i szkoły gimnazjalnej dotyczyły zagrożenia alkoholizmem. Miały one na celu otrzymanie informacji na temat skali i przyczyn problemu wśród dzieci i młodzieży, kwestii dostępności alkoholu dla nieletnich w gminie Charsznica oraz świadomości rodziców w kwestii spożywania alkoholu przez ich dzieci.

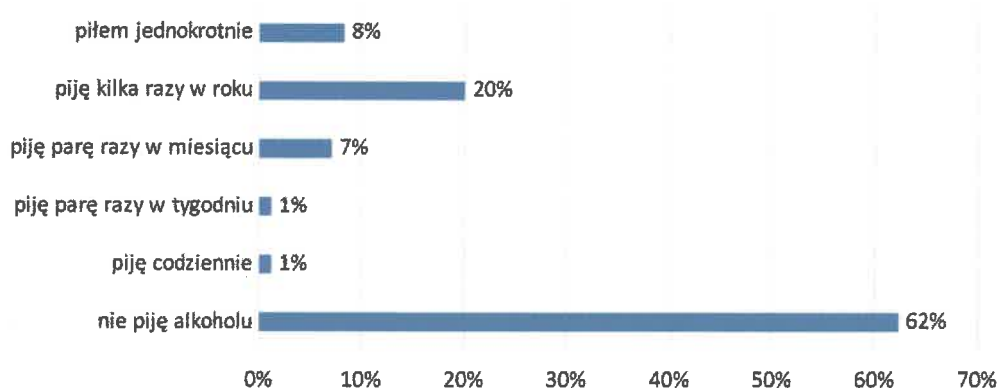
Wśród uczniów szkół podstawowych 6% przyznaje się do spożywania alkoholu, natomiast zdecydowana większość przyznaje, że nie spożywa alkoholu.

CZY PIJESZ ALKOHOL – SZKOŁY PODSTAWOWE

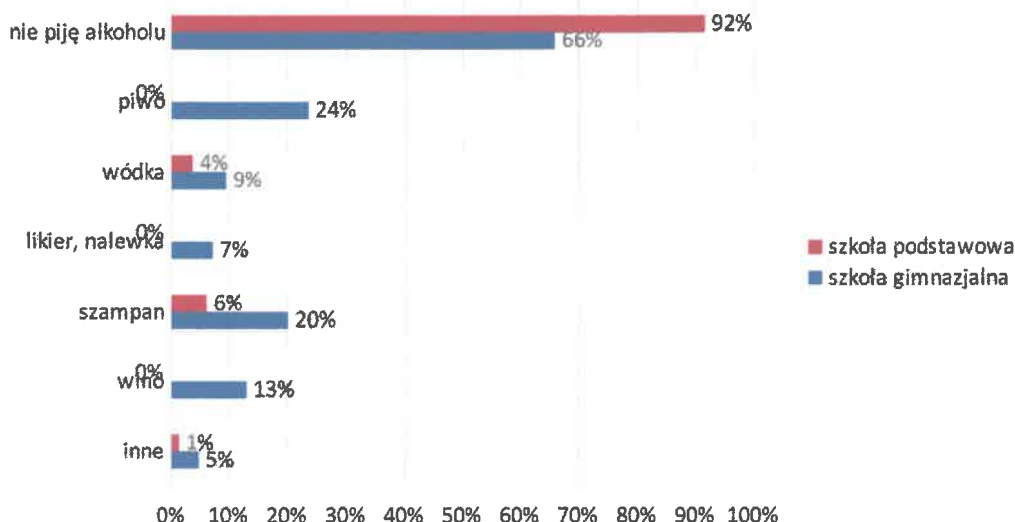
W przypadku uczniów szkoły gimnazjalnej spożywanie alkoholu deklaruje 38% ankietowanych, w tym co piąty uczeń szkoły gimnazjalnej przyznaje się do spożywania alkoholu kilka razy w roku, zaś 8% piło jednokrotnie. 7% spożywa alkohol kilka razy w miesiącu, a po 1% pije kilka razy w tygodniu i codziennie.

CZY PIJESZ ALKOHOL – SZKOŁA GIMNAZJALNA

Kolejne pytanie skierowane do dzieci i młodzieży szkolnej dotyczyło rodzajów spożywania alkoholu. Z zebranych danych wynika, że uczniowie szkół gimnazjalnych zdecydowanie preferują piwo (24%) oraz szampana (20%). 13% piję wino, a także wódkę (9%) oraz likiery i nalewki (7%). W przypadku szkół podstawowych 6% pije szampana, zaś 4% wódkę. 1% dzieci i 5% młodzieży szkolnej pije inne alkohole.

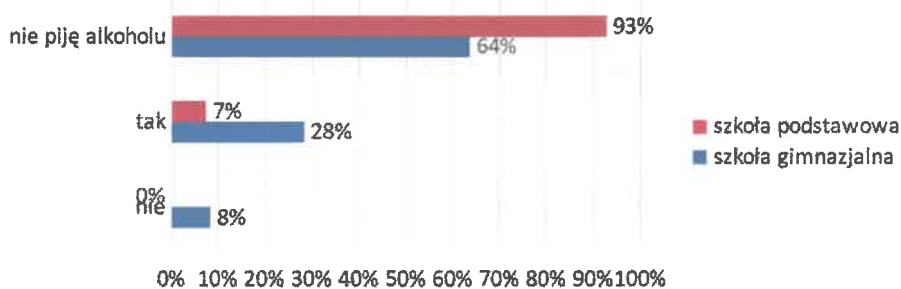
JAKI RODZAJ ALKOHOLU PIJE

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

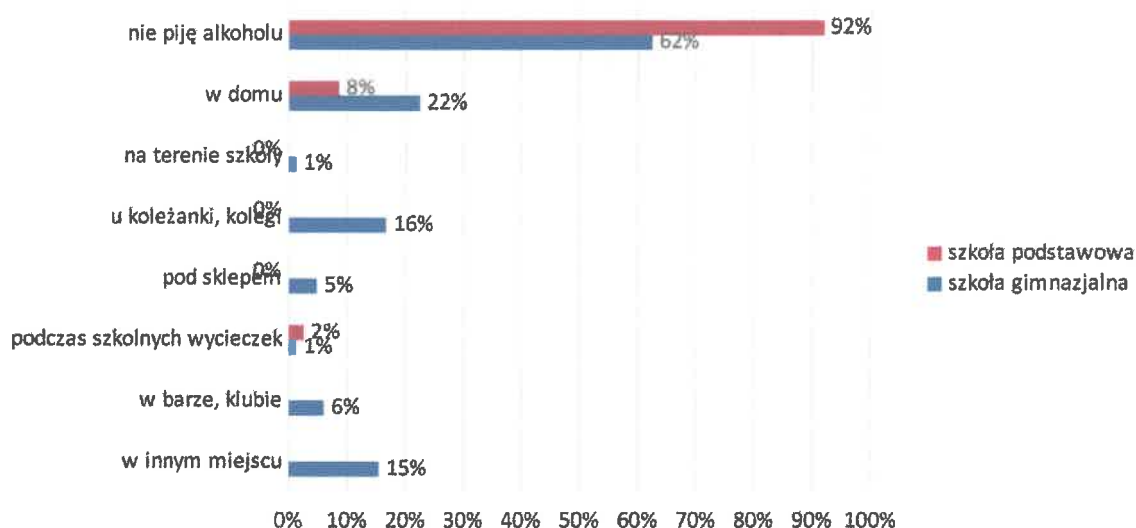
Uczniom zadano również pytanie, czy rodzice wiedzą, że zdarzyło im się pić alkohol. Większość stwierdziła, że nie pije alkoholu (93% dzieci i 64% młodzieży szkolnej). 28% uczniów szkoły gimnazjalnej wskazało, że jego rodzice wiedzą o piciu alkoholu, w przypadku uczniów szkół podstawowych odsetek tych odpowiedzi jest znacznie mniejszy i wynosi 7%. 8% klas starszych nie przyznało się rodzicom do spożywania alkoholu.

CZY RODZICE WIEDZĄ, ŻE PIJESZ ALKOHOL

8% uczniów szkoły podstawowej oraz 22% uczniów szkoły gimnazjalnej spożywa alkohol najczęściej w domu, a 16% młodzieży szkolnej u koleżanki lub kolegi. Uczniowie szkół gimnazjalnych wskazują również na spożywanie alkoholu w barze lub klubie, pod sklepem, a także na terenie szkoły i podczas wycieczek szkolnych (po 1%). Pozostałe 2% uczniów szkół podstawowych i 15% uczniów szkół gimnazjalnych spożywa alkohol w innym miejscu.

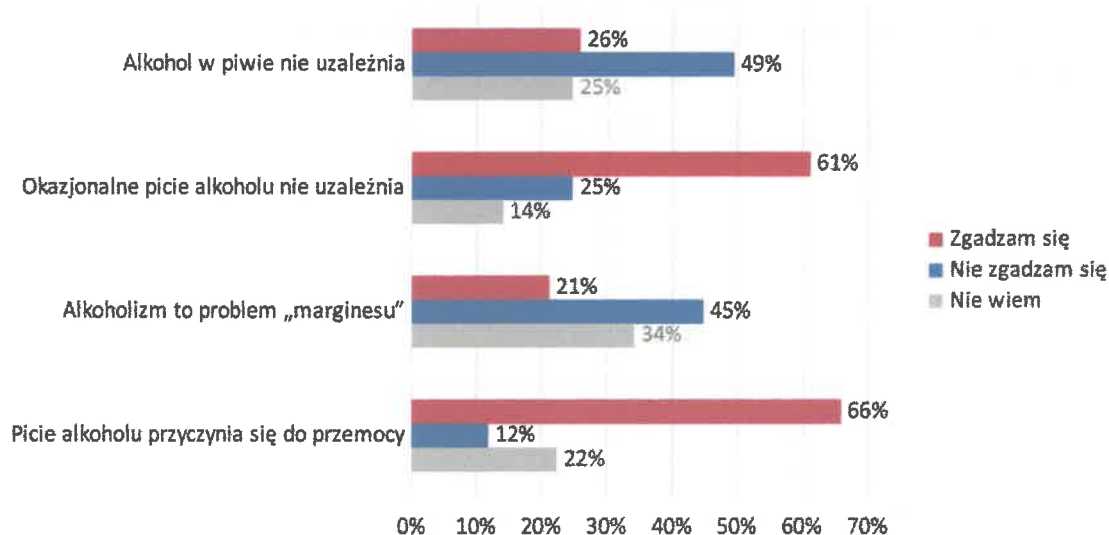
GDZIE ZDARZYŁO CI SIĘ PIĆ ALKOHOŁ?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejne pytanie dotyczyło ustosunkowania się do wybranych stwierdzeń odnośnie uzależnienia od alkoholu. 26% jest zdania, że alkohol w piwie nie uzależnia, ponadto 61% uważa, że okazjonalne picie alkoholu nie uzależnia. Według oceny 21% alkoholizm jest problemem marginesu społecznego. Bardzo duży odsetek badanych wskazuje, że alkohol przyczynia się do stosowania przemocy (66%).

ZAZNACZ CZY ZGADZASZ SIĘ Z PONIŻSZYMI STWIERDZENIAMI – SZKOŁA GIMNAZJALNA

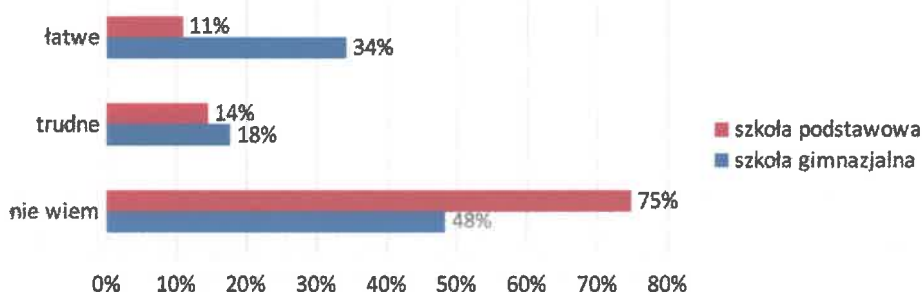
Zdaniem 45% uczniów szkół podstawowych alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce, jest to bardzo wysoki wskaźnik błędnych odpowiedzi, który świadczy o braku wiedzy uczniów. Wskazane jest uzupełnienie wiadomości z zakresu problemu alkoholowego.

ZDANIE „ALKOHOL W PIWIE JEST INNY I MNIEJ GROŹNY NIŻ W WÓDCE” JEST – SZKOŁY PODSTAWOWE

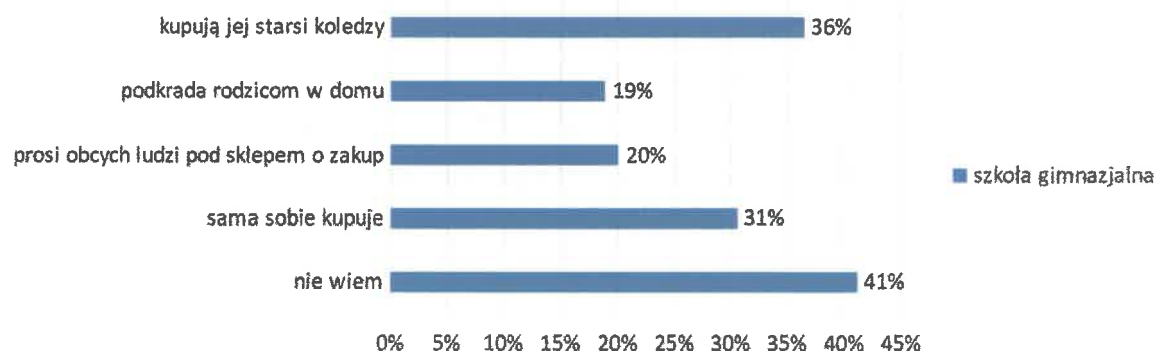
34% uczniów szkoły gimnazjalnej ocenia, że gdyby mieli zdobyć alkohol na terenie swojej miejscowości to było by to łatwe, podobnego zdania jest jedynie 11% uczniów szkół podstawowych. 14% uczniów szkoły podstawowej uważa, że zdobycie alkoholu było by dla nich trudne, zaś tego samego zdania jest 18% uczniów szkoły gimnazjalnej. Bardzo duży odsetek uczniów w szkole podstawowej zaznaczyło odpowiedź „nie wiem” (75%).

GDYBYŚ CHCIAŁ ZDOBYĆ ALKOHOL W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO:

Ostatnie pytanie z bloku pytań diagnozujących spożywanie alkoholu wśród uczniów szkoły gimnazjalnej gminy Charsznica dotyczy sposobów zdobywania napojów alkoholowych. Badani wskazują, że młodzież zdobywa alkohol najczęściej za pośrednictwem starszych kolegów (36%) oraz sama sobie kupuje (31%). Co piąty uczeń szkoły gimnazjalnej prosi obcych ludzi pod sklepem o zakup alkoholu, zaś 19% podkrađa rodzicom w domu. Pozostałe 41% zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”.

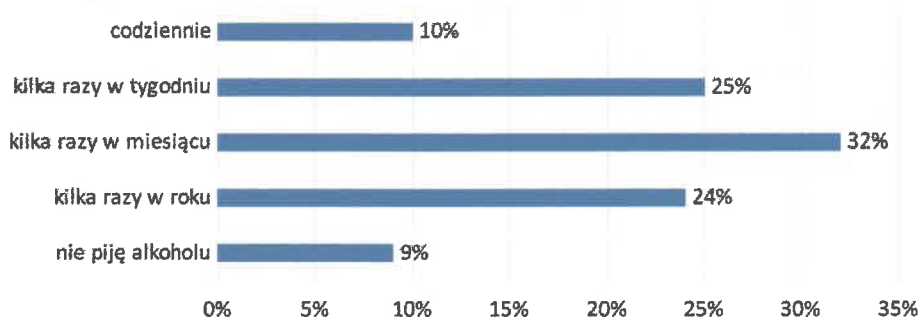
JAK MŁODZIEŻ W TWOJEJ OKOLICY MOŻE ZDOBYĆ ALKOHOL?

Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców Gminy Charsznica

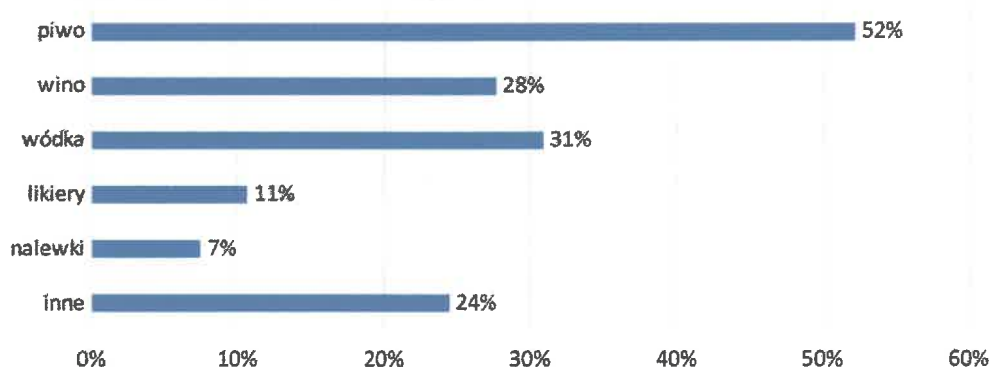
Poprzednie pytanie pokazało, że problem alkoholowy jest najistotniejszym problemem w ocenie mieszkańców gminy. Dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu ankietowym spytano o częstotliwość spożywania alkoholu. Wśród badanych mieszkańców 91% przyznało się do spożywania alkoholu, w tym 24% pije kilka razy w roku, 32% kilka razy w miesiącu, zaś co czwarty pije kilka razy w tygodniu. Pozostałe 10% pije codziennie.

JAK CZĘSTO SPOŻYWA ALKOHOL

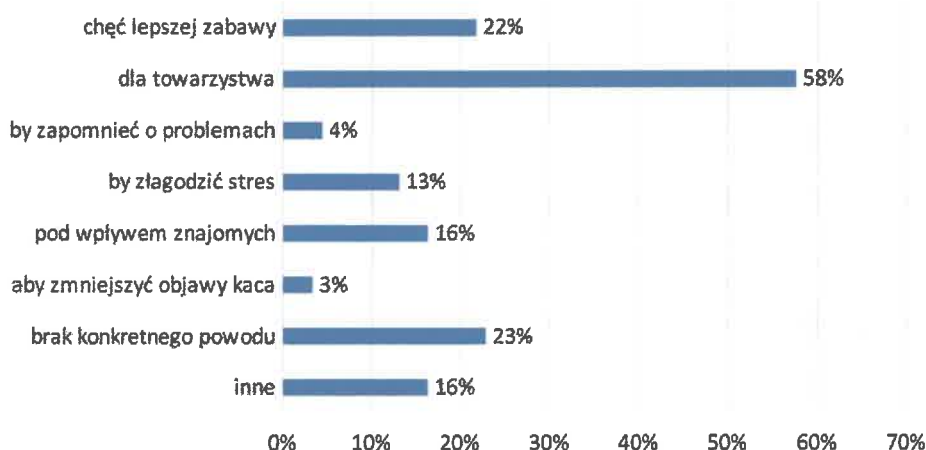
Wśród osób deklarujących picie alkoholu, najchętniej spożywane jest piwo (52%), wódka (31%) oraz wino (28%). Pozostały odsetek pije likiery (11%) oraz nalewki (7%). 24% wskazuje na inne alkohole.

JAKI ALKOHOL SPOŻYWA NAJCZĘŚCIEJ

Następne pytanie dotyczyło powodów sięgania po alkohol, gdzie największy odsetek ankietowanych wskazuje, że pije dla towarzystwa (58%). 22% deklaruje chęć lepszej zabawy oraz wpływ znajomych (16%). Natomiast jako negatywne powody sięgania po alkohol, 13% wskazuje picie alkoholu dla złagodzenia stresu, 4% chce zapomnieć o problemach, zaś 3% chce zmniejszyć objawy kaca. Pozostałe 23% nie wskazuje konkretnego powodu.

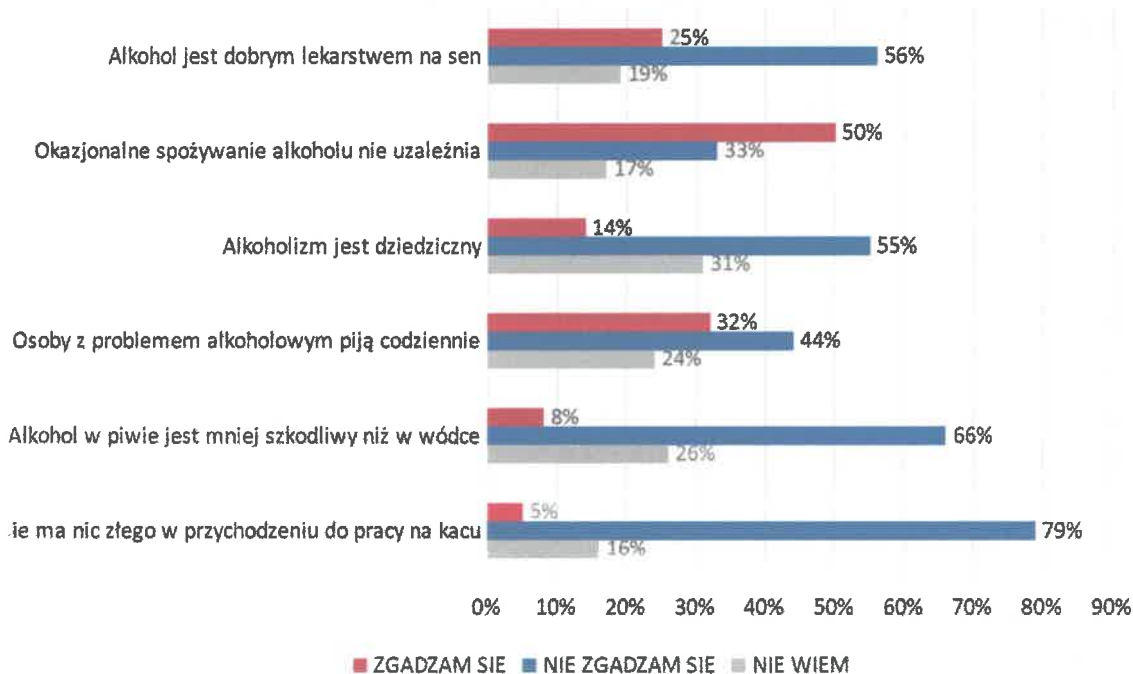
JAKI JEST POWÓD SIĘGANIA PO ALKOHOL

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejne pytanie dotyczyło ustosunkowania się do wybranych stwierdzeń związanych z alkoholem. Mieszkańcy prezentują różne postawy i poziom wiedzy względem alkoholizmu. 79% uważa, że jest coś złego w przychodzeniu na kacu do pracy, przeciwnego zdania jest 5%. 8% jest zdania, że alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce. 32% ankietowanych wskazuje, że osoby z problemem alkoholowym piją codziennie. W opinii 14% alkoholizm jest dziedziczny, zaś 50% twierdzi, że okazjonalne spożywanie alkoholu nie prowadzi do uzależnienia. 25% jest przekonana, że alkohol jest dobrym lekarstwem na sen.

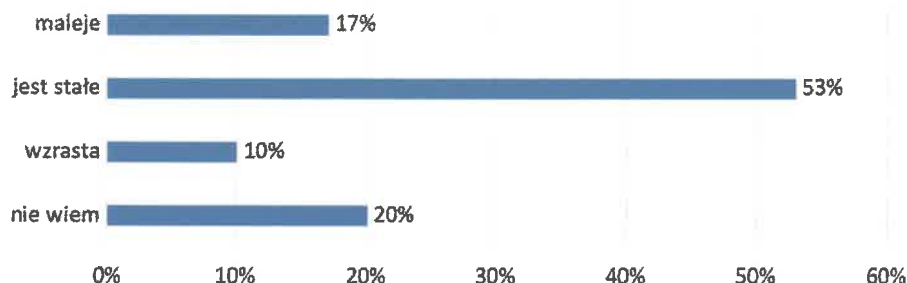
NA ILE ZGADZA SIĘ ZE STWIERDZENIAMI DOTYCZĄCYMI ALKOHOLU

Respondenci poproszeni zostali również o ocenę spożycia alkoholu na przestrzeni kilku

ostatnich lat. Największy odsetek uważa, że spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat na terenie gminy jest stałe (53%), zaś 10% uważa, że wzrasta. Pozostałe 17% deklaruje, że maleje.

OCENA SPOŻYCIA ALKOHOLU NA PRZESTRZENI KILKU LAT W MIEJSCOWOŚCI

III. ZDIAGNOZOWANE GŁÓWNE OBSZARY PROBLEMOWE I ICH PRZYCZYNY

Obszar 1. Niska świadomość i wiedza społeczeństwa na temat uzależnień.

Przyczyny:

- ◆ niewystarczająca ilość programów edukacyjno profilaktycznych w szkołach,
- ◆ słaba edukacja społeczna zwłaszcza rodziców,
- ◆ nieumiejętność rozmowy rodzica z dzieckiem
- ◆ bagatelizowanie problemów uzależnień,
- ◆ brak odpowiedniej ilości lokalnych specjalistów w zakresie edukacji i profilaktyki uzależnień
- ◆ akceptacja dorosłych dla używek

Obszar 2. Niedostateczna dostępność placówek poradnictwa oraz leczenia odwykowego.

Przyczyny:

- ◆ brak na terenie gminy i powiatu specjalistycznej placówki działającej w obszarze uzależnień.

Obszar 3. Dostępność alkoholu na terenie gminy

Przyczyny:

- ◆ rozbudowana sieć handlowa,

Obszar 4. Dane szacunkowe problemów alkoholowych występujących u osób z terenu gminy według liczby mieszkańców w 2018 roku

- ◆ Liczba osób uzależnionych od alkoholu ok. 2% populacji - 150 osób z tego 80% to mężczyźni – 120.
- ◆ Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) około 4% populacji - 300 osób
- ◆ Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików ok. 4% populacji – 300 osób
- ◆ Osoby pijące szkodliwie 5-7% populacji - 375 – 525 osób

IV. CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Celem programu jest ograniczenie zjawiska alkoholizmu i przemocy na terenie Gminy Charsznica poprzez realizację działań przy pomocy i wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości lokalowych. Przyjmując te kryteria dokonano wyboru owych obszarów problemowych, których rozwiązanie będzie celem niniejszego programu. Trzeci obszar problemowy czyli lecznictwo w zakresie objętym programem jest również bardzo ważne, jednak realizacja tych działań leży w sferze specjalistów i służb do tego odpowiednio przygotowanych i wyposażonych.

Cel główny Gminnego Programu: Ograniczanie Zjawiska Alkoholizmu na terenie Gminy Charsznica.

Cele szczegółowe

CEL SZCZEGÓŁOWY	WSKAŹNIK	ŹRÓDŁO POZYSKANIA WSKAŹNIKA
Podniesienie świadomości społecznej i wiedzy na temat ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu	Ilość osób dorosłych i młodzieży objętych szkoleniem i programami	Ankiety przed i po realizacji programu, listy obecności
Podniesienie kompetencji osób pracujących w zakresie rozwiązywania problemów wynikających ze spożywania alkoholu	Ilość osób objętych szkoleniem	Listy obecności na szkoleniu.
Przestrzeganie przepisów w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	Ilość skontrolowanych punktów sprzedaży alkoholu	Protokoły kontroli
Zmiana nastawienia dzieci, młodzieży i dorosłych do substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych poprzez profilaktykę	Ilość dzieci i dorosłych uczestniczących w programach profilaktycznych Ilość realizowanych programów	Listy obecności, dokumentacja programu
Redukcja szkód oraz zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnień, i ich rodzin	Ilość osób korzystających z pomocy punktów informacyjnych i konsultacyjnych oraz terapii	Informacje, sprawozdania, statystyki

V. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU

Realizacji każdego z wyżej wymienionych celów szczegółowych służą następujące działania:

CEL 1

Podniesienie świadomości społecznej i wiedzy na temat ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu.

Działania:

1. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
3. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
4. Upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży;
5. Organizowanie szkoleń w zakresie choroby alkoholowej i funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym;
6. Organizowanie spektakli teatralnych związanych z tematyką uzależnień oraz spotkań z psychologiem w celu omawiania problemów związanych z uzależnieniami;
7. Organizowanie imprez lokalnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, poprzedzonych kampaniami profilaktyczno – edukacyjnymi;
8. Propagowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu uzależnień;
9. Zorganizowanie biblioteczki o tematyce patologii i uzależnień. Organizowanie szkolnych programów profilaktycznych z zakresu uzależnień oraz udział w Ogólnopolskich i Regionalnych Kampaniach Profilaktycznych;
10. Promowanie imprez i zabaw bezalkoholowych;
11. Organizowanie konkursów dotyczących uzależnień;
12. Współpraca z LKS „Spartak” w organizowaniu imprez sportowych dla dzieci;
13. Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism i publikacji;
14. Organizowanie i uczestnictwo w krajowych, regionalnych i lokalnych kampaniach związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom;
15. Prowadzenie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych i innych uzależnień (organizowanie festynów, obchodów lokalnych dni np. trzeźwości, światowego dnia FAS, pikników, itp.);
16. Dystrybucja wśród adresatów materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek z hasłami profilaktycznymi i treściami edukacyjnymi);

17. Aktywizacja i edukacja w zakresie problematyki alkoholowej poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji pogłębiających wiedzę na ten temat;
18. Uczestniczenie w kampaniach i innych kompleksowych działaniach informacyjno-edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach (np. no promil-no problem)
19. Promowanie działań gminy na forum regionalnym, wojewódzkim i krajowym w mas mediach.

Efekt/rezultat:

1. przekazanie wiadomości na temat zagrożeń wynikających z używania alkoholu;
2. zwiększenie zaangażowania rodziców w działania na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi;
3. nauczanie dorosłych umiejętności lepszej komunikacji z dziećmi;
4. podniesienie poziomu wiedzy o problemie alkoholizmu

Wskaźniki:

1. ilość osób biorących udział w kampaniach;
2. ilość prowadzonych kampanii programów,
3. ilość rozprowadzonych ulotek, broszur itp.;

CEL 2

Podniesienie kompetencji osób pracujących w zakresie rozwiązywania problemów wynikających ze spożywania alkoholu.

Działania:

1. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
2. Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznanie i krótka interwencja);
3. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
4. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli z zakresu prowadzenia samodzielnej profilaktyki uzależnień na lekcjach wychowawczych;
5. Przeszkolenie kadry pedagogicznej szkół gminnych w zakresie prowadzenia programów profilaktycznych;
6. Dofinansowywanie szkoleń zwiększających kompetencje w zakresie pomagania rodzinom z problemem alkoholowym;

Efekt/rezultat:

1. zaktualizowanie bazy osób przeszkolonych w zakresie prowadzenia programów profilaktycznych i przygotowanie własnej kadry do prowadzenia programów profilaktycznych;
2. Podniesienie kompetencji osób w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;

3. Podniesienie umiejętności nauczycieli w zakresie profilaktyki dzieci i młodzieży;

Wskaźniki:

1. Ilość przeszkolonych osób;
2. Ilość przeszkolonej kadry instytucji oraz nauczycieli;

CEL 3

Przestrzeganie przepisów w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Działania:

1. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;
2. Zmniejszanie dostępności fizycznej alkoholu;
3. Kontrola w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Charsznica;
4. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych wobec sprzedawców, właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych;
5. Wspólnie z policją podejmowanie kroków mających na celu przeciwdziałanie nietrzeźwości kierowców;

Efekt/rezultat:

1. Większa wiedza prawna właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
2. Mniejsza ilość pijanych kierowców;

Wskaźniki:

1. Ilość przeprowadzonych kontroli;

CEL 4

Zmiana nastawienia dzieci, młodzieży i dorosłych do substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych poprzez profilaktykę.

Działania:

1. Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój;
2. Prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy;
3. Poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży;
4. Wdrażanie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i

krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie.

5. Wspieranie organizacji promujących zdrowy styl życia np. harcerstwo, szkolny związek sportowy „ULKS”, młodzieżowe drużyny pożarnicze. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez finansowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych, w szczególności w placówkach oświatowych oraz rozwoju i poprawy funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej;
6. Dofinansowanie wycieczek szkolnych, zajęć sportowo-rekreacyjnych poza lekcyjnych oraz wyjazdów na „Zielone Szkoły” dla dzieci z rodzin patologicznych;
7. Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży;
8. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży według standardów opracowanych przez Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej;
9. Wdrażanie programów profilaktyczno - interwencyjnych dla młodzieży upijającej się;
10. Podejmowanie działań edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych;
11. Organizowanie i finansowanie programów w zakresie profilaktyki;
12. Zakupy materiałów i wyposażenia do realizacji programów edukacyjno-profilaktycznych;
13. Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej;
14. Wspieranie pozalekcyjnych zajęć sportowych;
15. Wspieranie kolonii i obozów z programem profilaktycznym;

Efekt/rezultat:

1. Większa różnorodność oferty programów profilaktycznych;
2. Większa wiedza na temat szkodliwości picia alkoholu;
3. Ukształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży;
4. Umiejętność spędzania wolnego czasu bez środków psychoaktywnych;
5. Poszerzenie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych;

Wskaźniki:

1. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych;
2. Ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w programach;
3. Liczba dofinansowanych programów;
4. Ilość rodziców uczestniczących w programach;

CEL 5

Redukcja szkód oraz zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnień, i ich rodzin

Działania:

1. Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w

- zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu;
2. Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia;
 3. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
 4. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym;
 5. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym;
 6. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;
 7. Udostępnienie lokalu Punktu Konsultacyjnego na zasadach świetlicy, jako alternatywy spędzania wolnego czasu przez młodzież i grupy wsparcia w czasie pozalekcyjnym;
 8. W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego prowadzenie zajęć terapeutycznych grupowych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz telefonu zaufania w ramach pomarańczowej linii;
 9. Opracowanie aktualnej, uzupełniającej i pełnej diagnozy uzależnień i patologii w gminie;
 10. Współfinansowanie punktu interwencji kryzysowej;
 11. Wspieranie finansowe ośrodków leczenia uzależnień i współuzależnień;
 12. Opracowanie aktualnej, uzupełniającej i pełnej diagnozy uzależnień i patologii w gminie;
 13. Realizacja podstawowego programu terapii dla osób uzależnionych. Podjęcie działań zmierzających do uruchomienia pomocy podstawowej grupowej dla osób współuzależnionych;
 14. Poradnictwo dla osób uzależnionych współuzależnionych, informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych;
 15. Udzielenie pomocy psychospołecznej i prawnej w zakresie problemów uzależnień;
 16. Udział Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 17. Wstępne motywowanie do terapii;
 18. Udzielanie informacji o grupach wsparcia;
 19. Udzielanie informacji o miejscach gdzie członkowie rodzin z problemem alkoholowym i uzależnieniami behawioralnymi mogą uzyskać pomoc;
 20. Prowadzenie w ramach Ogólnopolskiej Sieci Pomarańczowej Linii telefonu zaufania dla rodziców dzieci upijających się, oraz szerokie rozpropagowanie tej idei wśród mieszkańców;
 21. Inicjowanie tworzenia grupy AA, AL-Anon i Alateen na terenie gminy;
 22. Współpraca z Ośrodkiem Odwykowym w Krakowie w zakresie leczenia odwykowego, oraz inspirowanie władz powiatowych w Miechowie do zorganizowania poradni leczenia ambulatoryjnego uzależnień;

23. Interwencja kryzysowa w chorobie alkoholowej i kierowanie na badania pozwalające na stwierdzenie uzależnienia od alkoholu. Kierowanie do Sądu Rejonowego w Miechowie wniosku o wszczęcie postępowania w sprawach leczenia osób uzależnionych;
24. Stała współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie problematyki uzależnień;
25. Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy (niebieska karta);
26. Uczestnictwo przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
27. Organizowanie i wspieranie indywidualnej terapii osób uzależnionych;
28. Udostępnienie do publicznej wiadomości informacji o placówkach leczenia uzależnień;
29. Rozszerzenie współpracy punktu konsultacyjnego z placówkami lecznictwa odwykowego i z placówkami podstawowej opieki zdrowotnej;
30. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Efekt/rezultat:

1. poszerzenie zakresu kompetencji punktu informacyjno-konsultacyjnego;
2. zwiększenie dostępności do pomocy dla osób z problemem uzależnień;
3. zapewnienie bezpieczeństwa (anonimowość) osobom korzystającym z pomocy punktu;
4. większa różnorodność oferty pomocowej;
5. podniesienie poziomu kompetencji osób udzielających pomocy osobom z problemem alkoholowym;

Wskaźniki:

1. ilość osób pracujących w punkcie,
2. ilość osób korzystających z pomocy,
3. ilość porad udzielonych w punkcie,
4. ilość telefonicznych próśb o pomoc,

VI. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI PROGRAMU

Monitorowanie programu

Monitorowanie programu prowadzić będzie zespół, który program opracował pod przewodnictwem Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Monitorowanie polegać będzie na:

1. zbieraniu i analizie danych statystycznych dotyczących problemu uzależnień,
2. dokonywaniu badań ankietowych wśród młodzieży,
3. badaniach sondażowych wśród mieszkańców gminy,
4. szacowaniu liczby używających alkohol.

Wskaźniki :

1. ilość zgłoszeń do podjęcia leczenia,
2. korzystanie z innych form pomocy i wsparcia,
3. notowania przez policję interwencji w związku z nadużywaniem alkoholu ,
4. postawy młodzieży wobec używania alkoholu ,
5. postawy społeczeństwa wobec problemu alkoholizmu.

Zebrane dane będą prezentowane i analizowane w celu:

1. podjęcia decyzji dotyczących modyfikacji programu,
2. działań korygujących,
3. działań zapobiegawczych,
4. niwelowania skutków nieprzewidzianych działań.

VII. EWALUACJA PROGRAMU

Zadaniem ewaluacji programu będzie ocena wartości programu w odniesieniu do przyjętych kryteriów i zbadanie czy cele programu (ogólne i szczegółowe) zostały osiągnięte i w jakim stopniu

Miarą realizacji celów będą wskaźniki przyporządkowane celom szczegółowym i zadaniom/projektom. Oceny wskaźników projektów/zadań dokonywał będzie zespół jak wyżej, natomiast ocenę wskaźników działań – realizatorzy wśród beneficjentów programu. Informację z realizacji programu Wójt Gminy przedłoży Radzie Gminy Charsznica w terminie do 31 marca 2020 roku.

VIII. ŹRÓDŁA, ZASADY KOORDYNACJI, ORGANIZACJI I FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Koordinacją realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zajmuje się Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania i Problemów Alkoholowych z pomocą Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pełnomocnik odpowiedzialny jest za merytoryczną i formalną prawidłowość wydatkowania środków przeznaczonych na realizację zadań z zakresu zwalczania problemów alkoholowych zgodnie z posiadanym upoważnieniem. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środkami budżetu gminy i pochodzą w szczególności z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i są corocznie określone w planach finansowych działu 851, rozdział 85153 (zwalczanie narkomanii) i rozdział 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi). Celem pełnej realizacji zadań gminnego programu i osiągnięcia zamierzonych celów są również działania mające charakter pomocniczy takie jak finansowanie: zakupu usług i materiałów służących do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Punktu informacyjno - konsultacyjnego, Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, oraz m. in.: opłaty telefoniczne i pocztowe, usługi internetowe, usługi poligraficzne, obsługa administracyjno-biurowa i gospodarcza, usługi reklamowe i promocyjne, materiały biurowe i eksploatacyjne, oprzyrządowanie i sprzęt komputerowy, programy komputerowe, materiały i środki do utrzymania czystości pomieszczeń, sprzęt, meble, urządzenia biurowe i techniczne na wyposażenie sal terapeutycznych i stowarzyszeń działających na rzecz trzeźwości od środków psychoaktywnych, oraz zakup sprzętu, urządzeń i materiałów potrzebnych do realizacji

programów terapeutycznych. Członkowie komisji pełnią funkcje publiczno prawne w związku z powołaniem przez Wójta Gminy Charsznica. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Charsznicy ustala się według następujących zasad:

1. Za pracę w komisji /udział w posiedzeniu plenarnym lub zespole/ członkom komisji przysługuje każdorazowo wynagrodzenie w formie diety zryczałtowanej w wysokości 140,00 zł.(słownie sto czterdzieści złotych), płatne na koniec miesiąca proporcjonalnie do ilości obecności na posiedzeniach komisji i zespołów. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności, z aprobatą Przewodniczącego Komisji.
2. W związku z podróżami służbowymi członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje dieta, zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach i w wysokości przysługującej pracownikom zatrudnionym w państwowej lub samorządowej jednostce strefy budżetowej z tytułu podróży służbowej.
3. Za udział w sądzie o objęcie leczeniem uzależnienia jako przedstawiciel komisji – 30 zł za każdą sprawę, udokumentowany potwierdzeniem uczestnictwa.
4. Członkowi Komisji, będącemu jednocześnie pracownikiem jednostki organizacyjnej Urzędu Gminy przysługuje wynagrodzenie o którym mowa w pkt.1 i 3, jeżeli czynności, o których mowa w pkt. 1 i 3 wykonywał poza ustalonym wymiarem czasu pracy określonym przez pracodawcę.

IX. PLAN FINANSOWY

NA 2019 ROK

DZIAŁ – 851 – Ochrona zdrowia

ROZDZIAŁ – 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

PLAN FINANSOWY DOCHODÓW I WYDATKÓW NA ROK 2019

Dział 851 Ochrona zdrowia Gmina Charsznica

Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

85153 Zwalczanie narkomanii

DOCHODY OGÓŁEM:

Planowane w 2019 roku wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu
89 000 złotych

WYDATKI BIEŻĄCE OGÓŁEM: 89 000 złotych

w tym:

Zwalczanie narkomanii	-	3 000 złotych
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	-	86 000 złotych

Planowane wydatki w 2018 roku według grup zadaniowych

1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu	42000 zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	12500 zł
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych	30000 zł
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	1500 zł

Zakres przedmiotowo – podmiotowy wydatków (rzeczowy)

Zaplanowane wydatki przeznaczone są na realizację zadań *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* i obejmują w szczególności koszty związane z działalnością *terapii grupowej, Punktu informacyjno – konsultacyjnego oraz pozostałych realizatorów Gminnego Programu* i obejmują:

- obsługę punktu informacyjno – konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnień i grup wsparcia, opłacenie terapeutów na obozach terapeutycznych, prowadzenie programów profilaktycznych, programów środowiskowych i innych.

- **zakup materiałów i wyposażenia, w tym:**

sprzęt sportowy, turystyczny, rekreacyjny, rehabilitacyjny i inny jako wyposażenie miejsc zabawy, wypoczynku i rekreacji bez używek i przemocy, nagrody dla uczestników zawodów, imprez, happeningów i konkursów mających odniesienie edukacyjno – profilaktyczne; materiały informacyjno – edukacyjne (ulotki, plakaty, broszury, kasety video, itp.); materiały do profilaktyki; wyposażenie punktu informacyjno – konsultacyjnego

- **zakup usług pozostałych, w tym:**

opłaty za usługi szkoleniowe dla różnych grup zawodowych, doksztalcanie, kursy specjalistyczne; organizacja kampanii edukacyjno – profilaktycznych; usługi transportowe – wyjazdy turystyczno – edukacyjno – profilaktyczne i inne imprezy promujące trzeźwy styl życia; usługi w zakresie kultury, sztuki, kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i wypoczynku; imprez promujących zdrowy, trzeźwy styl życia oraz inne; lokalne i ponadlokalne kampanie edukacyjno – profilaktyczne; programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, dorosłych i innych, mających odniesienie edukacyjno – profilaktyczne; warsztatach, maratonach, treningach (wyżywienie + zakwaterowanie), konkursy, zawody, zabawy i dyskoteki bez używek; realizacja konferencji, prelekcji, wykładów, seminariów nt. problemów uzależnień;

- **szkolenie pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej, w tym:**

udział w szkoleniach, konferencjach, kursach do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień.

Ponadto finansowanie obejmuje:

1. Wspomaganie finansowe inwestycji mających na celu stworzenie stałej bazy lokalowej i jej wyposażenie z przeznaczeniem na świetlice socjoterapeutyczne, zajęcia profilaktyczne oraz terapie uzależnień i klub abstynenta oraz dofinansowanie bieżącej działalności świetlicy socjoterapeutycznej i finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo wychowawczych, oraz biorące udział w pozalekcyjnych programach terapeutycznych
2. Finansowanie wynagrodzeń obsługujących Punkt Konsultacyjny,
3. Finansowanie obozów, kolonii oraz zimowisk terapeutycznych dla dzieci,
4. Dofinansowanie wycieczek szkolnych, zajęć sportowo rekreacyjnych poza lekcyjnych oraz wyjazdów na „Zielone Szkoły” dla dzieci,
5. Finansowanie wynagrodzenia realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
6. Finansowanie szkoleń i Konferencji dla członków Komisji, , radnych oraz członków Gminnej Koalicji Trzeźwościowej i nauczycieli w ramach tworzenia bazy kadr profilaktycznych,

7. Finansowanie udziału szkół gminnych w Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktycznej „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Postaw na rodzinę” oraz w innych Ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych i edukacyjnych,
8. Współfinansowanie punktu interwencji kryzysowej,
9. Wsparcie finansowe ośrodków leczenia uzależnień i współuzależnień,
10. Dofinansowywanie szkoleń zwiększających kompetencje w zakresie pomagania rodzinom z problemem alkoholowym,
11. Dofinansowywanie zajęć terapeutycznych i finansowanie zajęć poza terapeutycznych dla młodzieży i ich rodziców (opiekunów),
12. Finansowanie doposażenia placówek na potrzeby prowadzenia programów młodzieżowych,
13. Dofinansowanie działań zmierzających do tworzenia fachowych kadr w zakresie prowadzenia świetlic z programem terapeutycznym,
14. Dofinansowanie terapeuty i szkoleń dla współuzależnionych,
15. Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, jako integralny element całorocznej pracy z dziećmi.
16. Finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz kosztów związanych z uczestnictwem przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
17. Finansowanie gruntownego przeszkolenia osób dyżurujących przy telefonie zaufania w obszarze udzielania pomocy psychologicznej.
18. Finansowanie środowiskowych programów pomocy rodzinom.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Charsznica
Zdzisław Uchto